

EU verruimt mogelijkheden voor leggen bankbeslag

Crediteur krijgt nieuw wapen tegen internationale wanbetalers waaraan in tijd van recessie grote behoefte bestaat

Marc van Zanten

De mogelijkheden beslag op bankrekeningen te leggen zullen op grond van een in juni 2014 gepubliceerde EU-verordening aanzienlijk verruimd worden. De verordening heeft directe werking in de lidstaten (met uitzondering van Engeland en Denemarken) en is daar van toepassing met ingang van 18 januari 2017. Zij maakt het voor crediteuren mogelijk in grensoverschrijdende zaken binnen de EU op eenvoudige wijze bankbeslag te leggen. Hiermee worden de kansen op incasso van vorderingen vergroot.

Uit onderzoek van Intrum Justitia onder 10.000 Europese bedrijven blijkt dat deze in 2013 € 360 mrd aan oninbare vorderingen moesten afschrijven. Zij worden hierdoor in hun voortbestaan bedreigd. Vooral voor kleine bedrijven is het vaak moeilijk en kostbaar vorderingen op buitenlandse debiteuren te incasseren. De verordening biedt deze crediteuren, indien er sprake is van buitenlandse debiteuren of buitenlandse bankrekeningen, een eenvoudige en goedkope beslagmogelijkheid. Een Nederlandse rechter die bevoegd is te oordelen over de vordering in de op het beslag volgende procedure, is nu ook bevoegd tot het afgeven van verlof voor bankbeslag in een andere lidstaat. Dit verlof is in die lidstaat dadelijk uitvoerbaar. Bij deze procedure wordt de debiteur niet gehoord. De crediteur moet bij

De slagingskans voor het incasseren van vorderingen wordt groter. IMAGESELECT

zijn verzoek aannemelijk maken dat zijn vordering in de op het bankbeslag volgende procedure kan worden toegewezen en dat er een reëel gevaar bestaat dat banktegoeden worden weggemaakt.

Op basis van de verordening heeft de crediteur de mogelijkheid om, ook indien hij niet weet waar de debiteur bankiert, verlof te vragen. In een dergelijk geval kan de rechter namelijk een bevel geven op grond waarvan banken moeten melden of de debiteur bij hen een bankrekening aanhoudt. Voor de praktijk is deze mogelijkheid zeer belangrijk. De slagingskansen voor het incasseren van een vordering zullen hierdoor aanzienlijk worden vergroot. Voorts zal deze mogelijkheid een preventieve werking hebben op debiteuren die hun buitenlandse crediteuren voorheen onbetaald lieten. Met deze nieuwe beslagprocedure kunnen naar mijn mening betalingsachterstanden binnen de EU aanzienlijk worden teruggedrongen. De crediteur heeft een nieuw wapen tegen internationale wanbetalers waaraan in een tijd van recessie grote behoefte bestaat.

Er is de afgelopen jaren veel kritiek geweest op de conceptverordening. De verordening zou (te) sterk gericht zijn op de bescherming van de belangen van schuldeisers en een inbreuk op het

bankgeheim opleveren. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen. De crediteur dient in beginsel vooraf zekerheid te stellen voor mogelijke schade die hij aan de beslagene zou moeten vergoeden, indien achteraf blijkt dat de schade die wordt veroorzaakt door het bankbeslag ten laste van de crediteur dient te worden gebracht. De rechter kan overigens beslissen dat zekerheidstelling niet nodig is. De crediteur die nog niet beschikt over een te executeren vonnis tegen de debiteur kan uitsluitend een verzoek om bankrekeninginformatie doen, indien het gevaar bestaat dat zonder deze informatie de executie tegen de debiteur geschaad wordt en dat dit kan leiden tot een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie van de crediteur. Bovendien wordt de bankinformatie niet verstrekt aan de crediteur maar uitsluitend aan de rechter.

De risico's van misbruik, waarvoor eerder werd gevreesd, worden door deze aanpassingen beperkt. De verordening zal mijns inziens een effectief middel voor de crediteur bij internationale incasso van zijn vordering kunnen worden. Het is wenselijk dat de Nederlandse wetgever ook in het nationale beslagrecht de mogelijkheid tot het verkrijgen van rekeninginformatie zal opnemen. Nederland dreigt anders zijn goede naam op het gebied van beslagrecht voor rechtzoekende crediteuren te verliezen.

Marc van Zanten is advocaat bij CMS en voorzitter van de Vereniging van incasso- en procesadvocaten (VIA).

Verordening zal preventief werken op debiteuren die buitenlandse crediteuren voorheen onbetaald lieten